

УДК 37.015.6

Олеся Тоцька,
доцент кафедри менеджменту,
Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
E-mail: o_totska@meta.ua

<https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-01-173-180>

Аналіз доходів від магістерських освітніх програм СНУ імені Лесі Українки за допомогою ABC-методу

У статті проаналізовано доходи від 70 магістерських освітніх програм Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки за допомогою ABC-методу, який дає змогу розподілити всі аналізовані об'єкти на три групи залежно від їх питомої ваги в сукупному розмірі показника: А (близько 80 %), В (15 %), С (приблизно 5 %). Стаття є логічним продовженням попереднього нашого дослідження про доходи від бакалаврських освітніх програм цього ВНЗ. Побудовано таблицю з кількісними та фінансовими показниками, які характеризують усі магістерські програми ВНЗ. Визначено групи А, В, С освітніх програм СНУ ім. Лесі Українки за показником надходжень від плати за навчання студентів-магістрів першого курсу. Сформовано рейтинг факультетів університету на основі отриманих результатів ABC-аналізу. Дослідження проведено на основі показників за 2017 р. До групи А потрапила 21 магістерська програма (30 %), на частку яких у загальній сумі надходжень від зарахованих студентами першого курсу денної форми навчання припало 80 %. До групи В віднесено 13 (18,57 %) освітніх програм, внесок яких у загальну суму доходу – 14 %. Група С об'єднала 36 (51,43 %) освітніх програм, частка яких у загальній сумі надходжень – 6 %. Найпопулярнішими виявилися педагогічний; юридичний факультети; факультет інформаційних систем, фізики та математики, географічний. Указано можливі причини та окреслено способи подолання низької прибутковості магістерських освітніх програм.

Ключові слова: ABC-аналіз, СНУ імені Лесі Українки, магістр, освітня програма, плата за навчання, факультет, рейтинг.

Постановка наукової проблеми та її значення. У сучасних умовах посилення конкуренції, у тому числі міжнародної, вищі навчальні заклади (ВНЗ) повинні проводити широку рекламну кампанію задля залучення якомога більшої кількості вступників на різні бакалаврські та магістерські програми й водночас покращувати якість надаваних освітніх послуг. Окрім того, потрібно проводити щорічний моніторинг надходжень від різних освітніх програм задля оптимізації їхньої пропозиції та формування гнучкої цінової політики. Адже ціна є одним із вагомих факторів впливу на прийняття рішення про вступ на певну спеціальність для абітурієнтів-платників.

Допомогти проаналізувати ситуацію з доходами від наданих ВНЗ, зокрема університетом, послуг може ABC-метод, який дасть змогу розподілити всі освітні програми на три групи залежно від їх питомої ваги в сукупному розмірі надходжень від плати за навчання:

- 1) група А – освітні програми, які приносять високий дохід ВНЗ (близько 80 %);
- 2) група В – освітні програми, які забезпечують середні надходження університету (близько 15 %);
- 3) група С – освітні програми, які приносять низький дохід ВНЗ (близько 5 %).

Він ґрунтується на так званому принципі Парето, згідно з яким 20 % зусиль приносять 80 % результату.

Аналіз досліджень цієї проблеми. У сфері економіки ABC-аналіз використали такі науковці, як А. А. Думназев, С. В. Качуровський, А. О. Музиченко. Зокрема, ними розглянуто ABC-аналіз як метод управління запасами підприємства [1], ABC-XYZ-аналіз як один з інструментів контролінгу на підприємствах АПК [2], особливості контролю виробничих запасів [3]. Однак у цих публікаціях ABC-аналіз не застосовували до такої організації, як університет. Саме цю прогалину й покликана заповнити наша стаття, яка буде логічним продовженням попереднього нашого дослідження про надходження від бакалаврських освітніх програм СНУ ім. Лесі Українки [4].

Мета статті – застосувати АВС-метод для аналізу доходів від магістерських освітніх програм СНУ імені Лесі Українки.

Для її реалізації поставлено й виконано такі **завдання**:

- 1) побудувати таблицю з кількісними та фінансовими показниками, які характеризують усі 70 магістерських програм ВНЗ;
- 2) визначити групи А, В, С освітніх програм СНУ ім. Лесі Українки за показником надходжень від плати за навчання студентів-магістрантів першого курсу;
- 3) сформувані рейтинг факультетів університету на основі отриманих результатів АВС-аналізу.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки під час приймальної кампанії 2017 р. проводив набір на навчання в магістратуру на 15 факультетів за 70 освітніми програмами:

- 1) біологічний (Б) – 4;
- 2) географічний (Г) – 7;
- 3) економіки та управління (ЕУ) – 9;
- 4) іноземної філології (ІФ) – 7;
- 5) інформаційних систем, фізики та математики (ІСФМ) – 7;
- 6) історичний (І) – 6;
- 7) мистецтв (М) – 2;
- 8) міжнародних відносин (МВ) – 6;
- 9) педагогічний (П) – 4;
- 10) психології (Пс) – 2;
- 11) соціальних наук (СН) – 4;
- 12) фізичної культури, спорту та здоров'я (ФКСЗ) – 3;
- 13) філології та журналістики (ФЖ) – 5;
- 14) хімічний (Х) – 3;
- 15) юридичний (Ю) – 1.

У табл. 1 відображено аналітичну інформацію про магістерські освітні програми, зокрема річну вартість навчання, кількість зарахованих студентами першого курсу денної форми навчання за державним замовленням і за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб, сукупний річний розмір плати останніх. Потрібно звернути увагу на цікаве цьогорічне нововведення – однакову ціну на всі магістерські спеціальності.

Інформаційну базу аналізу склали правила прийому до СНУ ім. Лесі Українки у 2017 р., накази про зарахування на навчання, про вартість освітніх послуг.

Окрім того, у табл. 1 підраховано частки кожної освітньої програми в загальній сумі річного розміру плати за навчання, проведено їх сортування за спаданням, обчислено накопичені частки. В останній графі таблиці кожену програму віднесено до однієї з трьох груп: А, В, або С.

Отримані результати свідчать про те, що у 2017/2018 н. р. університет отримає від навчання студентів-магістрів першого курсу 6,93 млн грн. Одна освітня програма («Право») принесе понад 10 % від загальної суми доходів, три програми («Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Математика») – більше 5 %, 26 програм – у межах 1–5 %, 19 програм – до 1 %, ще 21 програма не привабили жодного абітурієнта-платника.

За результатами АВС-аналізу до групи А потрапила 21 магістерська програма (30 % від усієї кількості), на частку яких у загальній сумі надходжень від зарахованих студентами першого курсу денної форми навчання припало 80 %. До групи В віднесено 13 (18,57 %) освітніх програм, внесок яких у загальну суму доходу становив 14 %. Група С об'єднала 36 (51,43 %) освітніх програм, частка яких у загальній сумі надходжень – 6 %.

Як бачимо, у СНУ ім. Лесі Українки 30 % освітніх програм приносять 80 % доходу від навчання магістрів-першокурсників денної форми навчання, тобто отримано пропорцію 30/80. Принцип Парето в цьому випадку не підтвердився, що частково пояснюється вступом частини абітурієнтів до цього ВНЗ за рахунок державного замовлення.

Таблиця 1

АВС-аналіз магістерських програм Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Факультет	Спеціальність		Освітня програма	Розмір плати за рік, грн	Кількість зарахованих на 1-й курс д. ф. н.		Сукупний річний розмір плати зарахованих на 1-й курс д. ф. н., грн	Частка в заг. сумі, %	Накопичена частка в заг. сумі, %	Група АВС
	код	назва			державники	платники				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ю	081	Право	Право	19 800		55	1 089 000	15,71	15,71	А
П	012	Дошкільна освіта	Дошкільна освіта	19 800	5	25	495 000	7,14	22,86	А
П	013	Початкова освіта	Початкова освіта	19 800	6	24	475 200	6,86	29,71	А
ІСФМ	014	Середня освіта	Математика	19 800		20	396 000	5,71	35,43	А
Г	106	Географія	Фізична географія	19 800		15	297 000	4,29	39,71	А
Г	106	Географія	Економічна та соціальна географія	19 800		13	257 400	3,71	43,43	А
ІСФМ	105	Прикладна фізика та наноматеріали	Прикладна фізика	19800		13	257 400	3,71	47,14	А
ФКСЗ	017	Фізична культура і спорт	Фізична культура і спорт	19 800	10	12	237 600	3,43	50,57	А
ІСФМ	014	Середня освіта	Фізика	19 800	9	11	217 800	3,14	53,71	А
ФЖ	035	Філологія	Українська мова та література. Світова література	19 800	10	11	217 800	3,14	56,86	А
ЕУ	073	Менеджмент	Управління фінансово-економічною безпекою	19 800	4	10	198 000	2,86	59,71	А
Б	014	Середня освіта	Біологія	19 800		9	178 200	2,57	62,29	А
М	025	Музичне мистецтво	Музичне мистецтво	19 800	10	9	178 200	2,57	64,86	А
ЕУ	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Економіка підприємства	19 800	15	8	158 400	2,29	67,14	А
Б	205	Лісове господарство	Лісове господарство	19 800		7	138 600	2,00	69,14	А
ФКСЗ	227	Фізична терапія, ерготерапія	Фізична терапія	19 800	12	7	138 600	2,00	71,14	А
Х	102	Хімія	Хімія	19 800	9	7	138 600	2,00	73,14	А
ЕУ	071	Облік і оподаткування	Облік і аудит	19 800	11	6	118 800	1,71	74,86	А
ЕУ	072	Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси і кредит	19 800	12	6	118 800	1,71	76,57	А
Пс	053	Психологія	Клінічна психологія	19 800	7	6	118 800	1,71	78,29	А
ФКСЗ	014	Середня освіта	Фізична культура	19 800	15	6	118 800	1,71	80,00	А
ІФ	035	Філологія	Мова і література (англ.). Переклад	19 800	17	5	99 000	1,43	81,43	В

Продовження таблиці 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Б	091	Біологія	Біологія	19 800	10	4	79 200	1,14	82,57	В
Г	193	Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій	19 800	7	4	79 200	1,14	83,71	В
Г	241	Готельно-ресторанна справа	Готельно-ресторанна справа	19 800	6	4	79 200	1,14	84,86	В
П	231	Соціальна робота	Соціальна робота	19 800	10	4	79 200	1,14	86,00	В
Пс	053	Психологія	Психологія	19 800	8	4	79 200	1,14	87,14	В
ФЖ	014	Середня освіта	Українська мова та література. Світова література	19 800	11	4	79 200	1,14	88,29	В
ФЖ	035	Філологія	Мова і література (польська). Переклад	19 800	11	4	79 200	1,14	89,43	В
Х	101	Екологія	Екологія	19 800	7	4	79 200	1,14	90,57	В
І	014	Середня освіта	Історія, правознавство	19 800	7	3	59 400	0,86	91,43	В
П	011	Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи	19 800	10	3	59 400	0,86	92,29	В
СН	034	Культурологія	Культурологія	19 800	5	3	59 400	0,86	93,14	В
ФЖ	061	Журналістика	Журналістика і соціальні комунікації	19 800	15	3	59 400	0,86	94,00	В
Г	242	Туризм	Туризм	19 800	8	2	39 600	0,57	94,57	С
ІФ	035	Філологія	Мова і література (нім.). Переклад	19 800	5	2	39 600	0,57	95,14	С
І	027	Музеєзнавство, пам'яткознавство	Музеєзнавство, пам'яткознавство, культурний туризм	19 800	6	2	39 600	0,57	95,71	С
І	029	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Інформаційна аналітика та адміністрування систем управління	19 800	10	2	39 600	0,57	96,29	С
І	052	Політологія	Політологія	19 800	5	2	39 600	0,57	96,86	С
МВ	291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародні відносини	19 800	7	2	39 600	0,57	97,43	С
Г	103	Науки про Землю	Гідрологія	19 800	10	1	19 800	0,29	97,71	С
ЕУ	073	Менеджмент	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	19 800	3	1	19 800	0,29	98,00	С
ІФ	035	Філологія	Мова і література (французька). Переклад	19 800	5	1	19 800	0,29	98,29	С
І	281	Публічне управління та адміністрування	Державна служба	19 800	15	1	19 800	0,29	98,57	С
МВ	073	Менеджмент	Управління проектами	19 800	3	1	19 800	0,29	98,86	С
СН	031	Релігієзнавство	Релігієзнавство	19 800	3	1	19 800	0,29	99,14	С
СН	033	Філософія	Філософія	19 800	2	1	19 800	0,29	99,43	С

Закінчення таблиці 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
СН	054	Соціологія	Соціологія	19 800	9	1	19800	0,29	99,71	С
Х	101	Екологія	Заповідна справа	19 800	7	1	19800	0,29	100,00	С
Б	206	Садово-паркове господарство	Садово-паркове господарство	19 800	10		0	0,00	100,00	С
Г	014	Середня освіта	Географія. Економіка	19 800	10		0	0,00	100,00	С
ЕУ	051	Економіка	Економіка довкілля і природних ресурсів	19 800	9		0	0,00	100,00	С
ЕУ	051	Економіка	Прикладна економіка	19 800			0	0,00	100,00	С
ЕУ	071	Облік і оподаткування	Оподаткування	19 800	6		0	0,00	100,00	С
ЕУ	073	Менеджмент	Управління інноваційною діяльністю	19 800			0	0,00	100,00	С
ІФ	014	Середня освіта	Англійська мова	19 800	10		0	0,00	100,00	С
ІФ	014	Середня освіта	Французька мова	19 800			0	0,00	100,00	С
ІФ	014	Середня освіта	Німецька мова	19 800			0	0,00	100,00	С
ІФ	035	Філологія	Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика	19 800	10		0	0,00	100,00	С
ІСФМ	014	Середня освіта	Інформатика				0	0,00	100,00	С
ІСФМ	104	Фізика та астрономія	Фізика та астрономія	19 800	9		0	0,00	100,00	С
ІСФМ	111	Математика	Математика	19 800	10		0	0,00	100,00	С
ІСФМ	122	Комп'ютерні науки	Комп'ютерні науки та інформаційні технології	19 800	15		0	0,00	100,00	С
І	032	Історія та археологія	Історія, європеїстика, археологія	19 800	9		0	0,00	100,00	С
М	023	Образ. мистецтво, декорат. мистецтво, реставрація	Образ. мистецтво, декорат. мистецтво, реставрація	19 800	7		0	0,00	100,00	С
МВ	291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Регіональні студії	19 800	6		0	0,00	100,00	С
МВ	291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Міжнародна інформація та суспільні комунікації	19 800	5		0	0,00	100,00	С
МВ	292	Міжнародні економічні відносини	Міжнародні економічні відносини	19 800	10		0	0,00	100,00	С
МВ	124	Системний аналіз	Консолідована інформація	19 800	9		0	0,00	100,00	С
ФЖ	035	Філологія	Мова і література (рос.). Переклад	19 800			0	0,00	100,00	С

Сформовано автором на основі правил прийому до СНУ ім. Лесі Українки у 2017 р., наказів про зарахування на навчання, наказів про вартість освітніх послуг.

У табл. 2 кожному факультету СНУ ім. Лесі Українки присвоєно рейтинг залежно від сукупного річного розміру плати зарахованих на перший курс магістратури денної форми навчання. Потрібно зазначити, що два факультети (історичний і психології) зайняли однакові рейтингові позиції.

Найпопулярнішими серед студентів-магістрів у 2017 р. виявилися такі чотири факультети:

Таблиця 2

Рейтинг факультетів СНУ ім. Лесі Українки за показником сукупного річного розміру плати зарахованих на перший курс магістратури денної форми навчання

№ з/п	Факультет	Сукупний річний розмір плати зарахованих на 1-й курс магістратури д. ф. н., грн	Частка в заг. сумі, %	Рейтинг
1	Біологічний	396 000	5,71	8
2	Географічний	772 200	11,14	4
3	Економіки та управління	613 800	8,86	5
4	Іноземної філології	158 400	2,29	13
5	Інформаційних систем, фізики та математики	871 200	12,57	3
6	Історичний	198 000	2,86	10–11
7	Мистецтв	178 200	2,57	12
8	Міжнародних відносин	59 400	0,86	15
9	Педагогічний	1 108 800	16,00	1
10	Психології	198 000	2,86	10-11
11	Соціальних наук	118 800	1,71	14
12	Фізичної культури, спорту та здоров'я	495 000	7,14	6
13	Філології та журналістики	435 600	6,29	7
14	Хімічний	237 600	3,43	9
15	Юридичний	1 089 000	15,71	2

Розраховано автором на основі табл. 1.

- педагогічний;
- юридичний;
- інформаційних систем, фізики та математики;
- географічний.

Кожен із них принесе університету понад 10 % усіх надходжень від навчання в магістратурі першокурсників-денників. Внесок ще чотирьох факультетів (економіки та управління, фізичної культури, спорту та здоров'я, філології й журналістики, біологічного) становитиме понад 5 % сукупного доходу. Усі інші факультети (хімічний, історичний, психології, мистецтв, іноземної філології, соціальних наук, міжнародних відносин) поповнять казну ВНЗ на суму, яка складає менше ніж 5 % загальних надходжень.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Проведений нами аналіз доходів від магістерських освітніх програм СНУ імені Лесі Українки за допомогою АВС-методу допоміг сформулювати такі три групи: А – 21 програма (30 %), В – 13 програм (18,57 %), С – 36 програм (51,43 %). Кожна з них принесе таку частку в загальній сумі надходжень: 80 %, 14 %, 6 %.

Понад половина всіх програм магістратури є непопулярними серед потенційних абітурієнтів-платників, а отже, і низькоприбутковими чи неприбутковими, якщо не враховувати навчання студентів за рахунок державних коштів. Причин такої ситуації може бути декілька:

- 1) мала кількість випущених у 2017 р. студентів-бакалаврів;
- 2) суттєве підвищення плати за навчання, порівняно з минулим роком (наприклад, на факультеті економіки та управління – в 1,52 раза);
- 3) небажання студентів продовжувати навчання у зв'язку з працевлаштуванням і сімейними обставинами;

- 4) вступ на місця державного замовлення;
- 5) вступ на платну форму в інші ВНЗ, де навчання дешевше;
- 6) виїзд на навчання за кордон задля здобуття якіснішої освіти;
- 7) неефективна рекламна кампанія.

З огляду на виявлені причини, варто скористатися різними методами розв'язання цієї проблеми:

- розробити нову політику формування цін на освітні послуги з урахуванням не лише собівартості навчання, а й цінової політики конкурентів;
- покращення якості наданих послуг (цьому сприятиме стажування викладачів СНУ імені Лесі Українки в інших ВНЗ України та за кордоном задля переймання передового досвіду у сфері освіти);
- підвищення ефективності реклами (зокрема за рахунок активізації профорієнтаційної роботи серед учнів випускних класів шкіл і студентів професійних навчальних закладів, соціальних мереж).

На останній пункт доцільно звернути свою посилену увагу деканам тих факультетів, які в рейтингу посіли остання місця.

Джерела та література

1. Думназєв А. А., А. О. Музиченко. ABC-аналіз, як метод управління запасами підприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2015. № 11(2). С. 7–9.
2. Качуровський С. В. ABC-XYZ аналіз як один з інструментів контролінгу на підприємствах АПК. *Бізнес Інформ*. 2017. № 7. С. 160–166.
3. Музиченко А. О. ABC-аналіз як метод управління запасами підприємства. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес*. 2016. Вип. 249. С. 319–325. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_econ_2016_249_37.
4. Тоцька О. Л. ABC-аналіз бакалаврських освітніх програм Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2017. № 4.

References

1. Dumnaziev, A. A. & Muzychenko, A. O. (2015). ABC-analysis, as a method of inventory management of the enterprise [ABC-analysis, as a method of inventory management of the enterprise]. *Ekononika. Finansy. Pravo – Economy. Finances. Right*, 11(2), 7–9 [in Ukrainian].
2. Kachurovskiy, S. V. (2017). ABC-XYZ analiz yak odyin z instrumentiv kontrolinhu na pidprijemstvakh APK [ABC-XYZ analysis as one of the instruments of controlling at the enterprises of agroindustrial complex]. *Biznes Inform – Business Inform*, 7, 160–166 [in Ukrainian].
3. Muzychenko, A. O. (2016). ABC-analysis yak metod upravlinnia zapasamy pidprijemstva [ABC-analysis as a method of inventory control of an enterprise]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. Serii : Ekonomika, ahraryni menedzhment, biznes – Scientific herald of the National university of bioresources and natural resources of Ukraine. Series : Economics, Agrarian Management, Business*, Vol. 249, 319–325. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnau_econ_2016_249_37 [in Ukrainian].
4. Totska, O. L. (2017). ABC-analiz bakalavrskykh osvitnikh prohram Shhidnoieuropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky [ABC-analysis of the bachelor's educational programs of Lesya Ukrainka Eastern European National University]. *Ekononichnyi chasopys Shhidnoieuropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Economic journal of Lesya Ukrainka Eastern European National University*, 4 [in Ukrainian].

Олеся Тоцькая. Анализ доходов от магистерских образовательных программ ВНУ имени Лесы Украинки с помощью ABC-метода. В статье проанализированы доходы от 70 магистерских образовательных программ Восточноєвропейского национального университета имени Лесы Украинки с помощью ABC-метода, который позволяет распределить все рассматриваемые объекты на три группы в зависимости от их удельного веса в совокупном размере показателя: А (примерно 80 %), В (приблизительно 15 %), С (примерно 5 %). Статья является логическим продолжением нашего предыдущего исследования о доходах от бакалаврских образовательных программ этого вуза. Построено таблицу с количественными и финансовыми показателями, которые характеризуют все магистерские программы вуза. Определены группы А, В, С образовательных программ ВНУ им. Лесы Украинки по показателю поступлений от платы за обучение студентов-магистров первого курса. Сформирован рейтинг факультетов университета на основе полученных результатов ABC-анализа. Исследование проведено на основе показателей за 2017 г. В группу А попала 21 магистерская программа (30 %), на долю которых в общей сумме поступлений от зачисленных студентов первого курса дневной формы обучения пришлось 80 %. В группу В отнесены 13 (18,57 %) образовательных программ, вклад которых в общую сумму дохода составил 14 %. Группа С объединила в себе 36 (51,43 %) образовательных программ, доля которых в общей сумме поступлений составляет 6 %. В ВНУ им. Лесы Украинки 30 % образовательных программ приносят 80 % дохода от обучения

магістрів-первокурсників денної форми навчання, то єсть отримано пропорцію 30/80. Самими популярними оказались следующие факультеты: педагогический; юридический; информационных систем, физики и математики; географический. Указаны возможные причины и намечены пути преодоления низкой доходности магистерских образовательных программ.

Ключевые слова: ABC-анализ, ВНУ имени Лесы Украинки, магистр, образовательная программа, плата за обучение, факультет, рейтинг.

Olesia Totska. Analysis of Earnings From the Master's Educational Programs of Lesya Ukrainka Eastern European National University Using the ABC Method. The article analyzes revenues from 70 master's educational programs of Lesya Ukrainka Eastern European National University by means of the ABC method, which allows to divide all analyzed objects into three groups depending on their specific weight in the aggregate size of the indicator: A (approximately 80 %), B (about 15 %), C (about 5 %). The article is a logical continuation of the previous study of the author on the income from the bachelor's educational programs of this university. The table with quantitative and financial indicators that characterize all master's programs of higher education institution is compiled. Groups A, B, C of the educational programs of Lesya Ukrainka Eastern European National University by the indicator of revenues from tuition fees of undergraduate students of the first year are determined. The university faculty ranking is based on the results of the ABC-analysis. The study was conducted on the basis of indicators for 2017. Group A received 21 master's programs (30 %), which accounted 80 % of the total revenue from enrolled students in the first year of full-time study. To group B 13 (18,57 %) of educational programs were assigned, their contribution to the total income was 14 %. Group C combines 36 (51,43 %) educational programs, with a share of total revenue 6 %. In Lesya Ukrainka Eastern European National University 30 % of educational programs bring 80 % of the income from the training of masters who are studying in the first year of full-time education. The proportion was 30/80. The most popular were the following faculties: pedagogical; legal; information systems, physics and mathematics; geographical. The possible causes and possible ways to overcome the low profitability of masters' educational programs are indicated.

Keywords: ABC-analysis, Lesya Ukrainka Eastern European National University, magister, educational program, tuition fee, faculty, rating.

Стаття надійшла в редакцію 17.11.2017 р.